Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Mobilitas
ESF programm

Kinnitatud SA Eesti Teadusfondi
nõukogu poolt
15. veebruaril 2011
protokoll nr 97

Järeldoktori grandi taotlemise eeskiri
V taotlusvoor tähtajaga 26.04.2011

Eesmärgiga arendada ja mitmekesistada Eesti teadlaspotentsiaali rahvusvahelise teadlasmobiilsuse ja kogemuste vahetamise kaudu ning seeläbi elavdada rahvusvahelist teadmistevahetust ja toetada noorte teadlaste teadlaskarjääri kujunemist kuulutab SA Eesti Teadusfond (edaspidi Teadusfond) välja järeldoktori grandi taotlusvooru. Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toel rahastatavate grantidega võimaldatakse teadlastel sulanduda akadeemilisse maailma, jätkates oma valdkonnas töötamist uues teadus- ja arendusasutuses ning toetatakse teadlaste pädevuse mitmekesistamist kogemuste vahetamise kaudu. Järeldoktori grantide väljastamise abil soodustatakse teadlaste sidusust Eesti teadus- ja arendusasutustega.

Järeldoktori grandi taotlemise eeskirja tingimused on välja töötatud Teadusfondi nõukogu poolt 18.09.2007. a kinnitatud "Järeldoktori grandi taotlemise eeskirjad" alusel, kooskõlas „Inimressursi arendamise rakenduskava" prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine" meetme „Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia võtmevaldkondade ja haridusteaduse eelisarendamine" teadlasmobiilsuse programmiga „Mobilitas" (edaspidi programm „Mobilitas"). Grantide väljastamine toetab Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegias 2007–2013 „Teadmistepõhine Eesti" (edaspidi TA&I strateegia) ja Eesti kõrgharidusstrateegias aastateks 2006–2015 püstitatud eesmärkide täitmist. Programmi „Mobilitas" rakendusasutus on Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi rakendusasutus), rakendusüksus SA Archimedes (edaspidi rakendusüksus) ja elluviija Teadusfond.

Järeldoktori grant on uurimistoetus, mille Teadusfond eraldab avaliku rahvusvahelise taotlusvooru positiivsete hindamistulemuste alusel järeldoktorile kindla uurimisprojekti täitmiseks. Järeldoktori grandi väljastamisel on eelistatud välisriikidest Eestisse tulevad järeldoktorid, kes asuvad tööle Eesti teadus- ja arendusasutustes. Võimalik on taotleda ka Eestist välisriigi teadus- ja arendusasutusse tööleasumiseks (silmas tuleb pidada riikide maksusüsteemide eripärasid ja sellest tulenevalt struktuurivahenditest rahastatavate grantide kasutamise võimalusi) ja Eesti-sisest järeldoktori granti. Välisriiki suunduva järeldoktori eesmärgiks pärast grandi lõppemist on grandi kestusel omandatud teadmiste rakendamine Eestis. Eestist välisriiki suundujaid võib olla kuni 20% programmis väljastatavate järeldoktori grantide arvust. Eesti-siseseid grante väljastatakse kuni 10% ulatuses kogu väljastatavate järeldoktori grantide arvust. Käesoleva eeskirja tingimuste kohaselt võib järeldoktori grant sisaldada järeldoktori palgakulusid, järeldoktori teadustöö kulusid, ühekordset ümberasumistoetust ja

üldkulusid. Järeldoktori grandi kestus on 2 või 3 aastat. Järeldoktori grandi kasutamisel ja aruandluses tuleb lähtuda programmist „Mobilitas“ ja „Perioodi 2007–2013 struktuuritoetuse seadusest”.

1. Nõudmised järeldoktori grandi taotlejale

1.1. Järeldoktori granti võivad partnerasutuse[1] kooskõlastusel taotleda isikud, kes

1.1.1. on omandanud doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni mitte varem kui aastal 2006. Kui granti taotlev isik on olnud pärast kraadi saamist lapsehoolduspuhkusel või ajateenistuses, pikeneb vastavalt selle aja võrra tema kvalifitseerumisaeg;

1.1.2. omandab doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni hiljemalt taotletava järeldoktori grandi algusajaks;

1.1.3. kes pole doktorikraadi saanud samas teadus- ja arendusasutuses (nii partner- kui ka vastuvõtvas asutuses), kuhu tööle asumiseks granti taotletakse (ülikool loetakse üheks teadus- ja arendusasutuseks).

1.2. Välisriigist Eestisse tuleva järeldoktori grandi ja Eesti-sisese grandi määramisel Teadusfond järeldoktorile teadusvaldkonda ette ei kirjuta.

1.3. Eestist välisriiki suunduva järeldoktori grandi puhul rahastatakse ainult TA&I strateegia eelisarendatavatesse valdkondadesse[2] kuuluvaid uurimisteemasid.

1.4. Eesti-sisest järeldoktori granti võivad taotleda isikud, kes on doktorikraadi omandanud Eestis ning soovivad oma teadlaskarjääri jätkata Eesti teadus- ja arendusasutuses.

1.5. Järeldoktor on kohustatud grandi kestuse jooksul avaldama vähemalt ühe eelretsenseeritava teaduspublikatsiooni.

1.6. Eestist välisriiki suundumiseks granti taotlev isik võtab endale lepingulise kohustuse pärast grandi lõppemist kandideerida oma erialale ja kvalifikatsioonile vastavale ametikohale partnerasutuses ja töötada seal vähemalt kolm aastat. Kui järeldoktor ei täida seda endale toetuse vastuvõtmisega võetud kohustust, võidakse temalt ja/või partnerasutuselt grant kas osaliselt või täielikult tagasi nõuda, välja arvatud juhul, kui nimetatud kohustuse mittetäitmine tuleneb järeldoktori tervislikest, perekondlikest või temast ja partnerasutusest mitteolenevatest põhjustest.

1.7. Juhul kui partnerasutusel ei ole Eestist välisriiki suundunud järeldoktorile pärast grandi lõppemist tema erialale ja kvalifikatsioonile vastavat ametikohta pakkuda, on järeldoktoril õigus töökohta taotleda vabalt valitud asutuses Eestis.

2. Nõudmised partnerasutusele ja järeldoktori juhendajale

2.1. Teadusfond sõlmib partnerasutusega partnerluslepingu, mis reguleerib osapoolte tegevust programmi „Mobilitas“ elluviimisel ja milles on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus. Partnerlusleping sõlmitakse partnerasutusega ühekordselt ja see kehtib

[1] Järeldoktori grantide puhul kaasatakse partnerasutustena Eesti Teadusinfosüsteemi teadus- ja arendusasutuste alamregistris olevad teadus- ja arendusasutused, mis on vastavas teadus- ja arendustegevuse valdkonnas positiivselt evalveeritud vastavalt haridus- ja teadusministri 15. detsembri 2009. a määrusele nr 83 „Teadus- ja arendustegevuse korralise evalveerimise taotlemise, läbiviimise ja tulemuse kinnitamise täpsemad tingimused ja kord“. Eestis töötava järeldoktori puhul on partnerasutuseks järeldoktorit vastu võttev Eesti teadus- ja arendusasutus. Välisriiki suunduva järeldoktori puhul on partnerasutuseks Eesti teadus- ja arendusasutus, kelle juurest järeldoktor välisriiki suundub.

[2] Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2007–2013 „Teadmistepõhine Eesti” eelisarendatavad valdkonnad on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, materjalitehnoloogia, biotehnoloogia, energeetika, keskkonnatehnoloogia ning tervis (programm „Mobilitas“, lk.3).

kõigi programmi „Mobilitas“ vahenditest väljastatud grantide kohta, mille partnerina antud teadus- ja arendusasutus on kaasatud.
2.2. Partnerasutus/vastuvõttev asutus tagavad järeldoktorile grandi täitmiseks vajaliku töökeskkonna (sh tööruumid, haldus- ja tugistruktuurid jms) ja juhendaja.
2.3. Järeldoktori juhendajaks saab olla suuremahulise teadusprojekti (st vähemalt sama suure aastase rahalise mahuga kui taotletud järeldoktori grant) juht või suuremahulise projekti juhi poolt nimetatud projekti põhitäitja.
2.4. Juhendaja peab olema partnerasutuse (välisriiki suunduval järeldoktoril teda vastuvõtva asutuse) koosseisuline töötaja.
2.5. Teadusfondil on õigus teadus- ja arendusasutuselt, kuhu järeldoktori granti taotletakse, nõuda vastava teadustöö kohta täiendavaid dokumente.

3. Järeldoktori grandi suurus
3.1. Järeldoktori töötasuks ja sellega seotud maksudeks (tulumaks, sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks) on ette nähtud kuni **25 600** EUR aastas.
3.2. Järeldoktori teadustöö kuludeks eraldatakse eksperimentaalteadustes kuni **5 760** EUR ning mitteeksperimentaalteadustes kuni **3 200** EUR aastas.
3.3. Partnerasutusele hüvitatakse punktides 3.1 ja 3.2 nimetatud kulude pealt 5% järeldoktori grandiga seotud üldkulusid.
3.4. Järeldoktoril, kelle tööleasumisega kaasneb ümberasumine ühest riigist teise, lisandub ühekordne ümberasumistoetus **6 500** EUR. Ümberasumistoetust makstakse vaid neile järeldoktoritele, kes ei ole sihtriigis elanud/õppinud/ töötanud perioodil 1. oktoober 2010 – 26. aprill 2011. Teadusfondil on õigus nõuda järeldoktorilt vastavat tõendusmaterjali. Ümberasumistoetus makstakse ühekordse summana. Ümberasumistoetusele kohalduvad töötasule Eesti seadusega ettenähtud maksud (tulumaks, sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaks).

4. Järeldoktori grandi taotlemise kord
4.1. Järeldoktori grandi taotlusvooru korraldab Teadusfond, kes määrab ühtlasi taotluste vastuvõtu tingimused. Teadusfond organiseerib taotluste hindamise ja finantseerib hindamisel edukaks osutunud uurimisprojekte vastavalt Teadusfondi nõukogu otsusele.
4.2. Käesoleva eeskirja alusel võetakse taotlusi vastu kuni **26. aprill 2011. a kell 17:00 Eesti aja järgi.** Taotlus on inglise keeles.
4.3. Grandi taotlus esitatakse elektrooniliselt Eesti Teadusinfosüsteemi (ETIS) kaudu, milleks tuleb taotlejal registreeruda ETISe kasutajaks[3] ning järgida süsteemi kasutusjuhendit. Taotluse partnerasutuse poolne kooskõlastamine ja allkirjastamine toimub samuti elektrooniliselt ETISes.
4.4. Järeldoktori grandi taotlusvormis sisalduvad:

- üldandmed grandi taotleja ja partnerasutuse/vastuvõtva teadus- ja arendusasutuse (sh juhendaja ja tema teadusteema) kohta ning uurimisprojekti annotatsioon (kuni 2 000 tähemärki);
- järeldoktori uurimisprojekti teaduslik kirjeldus (mitte enam kui 18 000 tähemärki (tühikutega), mille hulka ei kuulu kasutatud kirjanduse loetelu), milles antakse ülevaade planeeritud teadustöö teoreetilisest taustast koos viidetega senitehtule, projekti põhieesmärkidest ja tööhüpoteesidest, uurimismetoodikast, kasutatavast aparatuurist ning kasutatud kirjandusest. Eraldi punktina tuleb välja tuua kavandatud uurimisprojekti seos järeldoktori juhendaja teadusteemaga;

[3] ETISes mitteregistreeritud taotleja ligipääsu nimetatud süsteemile korraldab taotleja partnerasutus.

- taotleja elulookirjeldus koos publikatsioonidega;
- juhendaja elulookirjeldus koos olulisemate publikatsioonidega aastatel 2006-2011;
- Eestist välisriiki suundumiseks granti taotleval isikul tuleb lisada teda vastuvõtva teadus- ja arendusasutuse kutse või kinnituskiri.

4.5. Taotluse vormistamisel ETISes tuleb märkida, kas projekti raames tehakse inimuuringuid või loomkatseid. Kui neid planeeritakse, siis tuleb inimuuringute eetikakomitee või loomkatsete läbiviimise loakomisjoni positiivne otsus projekti teostamise kohta esitada Teadusfondile hiljemalt grandi alguse ajaks.
4.6. Käesoleva eeskirja alusel läbiviidud taotlusvoorus edukaks osutunud järeldoktorid alustavad tööd hiljemalt 1. jaanuaril 2012. a, kui mõjuvatel põhjustel ei ole kokku lepitud teisiti.

5. Järeldoktori grandi taotluste menetlemine

5.1. Järeldoktori grandi taotluste menetlemisel järgitakse Teadusfondis kehtivat taotluste menetlemise juhendit.
5.2. Käesoleva eeskirja tingimustele mittevastavaid taotlusi menetlusse ei võeta.
5.3. Sellest, et grandi taotlus või taotleja ei vasta eeskirja tingimustele, teavitatakse taotlejat kahekümne tööpäeva jooksul pärast taotluste esitamise tähtaega.
5.4. Iga taotlus saab unikaalse tunnusnumbri, mis jääb samaks kogu järeldoktori grandi kestuse vältel. Taotlused ja kõik muu seonduv dokumentatsioon säilitatakse ETISes ja Teadusfondi andmebaasides.

6. Järeldoktori grandi taotluste hindamise ja ekspertiisi kord

6.1. Igale grandi taotlusele annavad eksperthinnangu vähemalt kaks doktorikraadi või sellega võrdväärset teaduskraadi omavat sõltumatut retsensenti, kellest vähemalt üks on välisriigist. Muid Teadusfondile saadetud retsensioone ega arvamusi hindamisel arvesse ei võeta.
6.2. Grandi taotlused ja retsensioonid vaatab läbi Teadusfondi poolt moodustatud hindamiskomisjon, kuhu kuuluvad kõigi esitatud taotluste teadusvaldkondade esindajad, lisaks on võimalik kaasata esindajaid rakendusasutusest, teistest ministeeriumidest, erialaorganisatsioonidest ja mujalt. Komisjoni koosseis avalikustatakse Teadusfondi kodulehel pärast rahastamisotsuse tegemist.
6.3. Hindamiskomisjoni liikmed ja retsensendid on kohustatud järgima Teadusfondi nõukogu poolt kinnitatud grandi taotluste hindamise juhendit ja huvide konflikti protseduurireegleid, mis on avaldatud Teadusfondi kodulehel. Hindamiskomisjonil on õigus konsulteerida pädevate asutuste ja nõuandvate kogudega (Teaduste Akadeemia, Teadus- ja Arendusnõukogu jt), samuti läbirääkida partnerasutustega.
6.4. Nii grandi taotlused kui ka retsensioonid on konfidentsiaalsed dokumendid. Hindamiskomisjoni liikmed ja retsensendid ei tohi avalikustada taotlustes sisalduvat teavet ega kasutada seda enda või kellegi teise huvides või kahjuks.
6.5. Hindamiskomisjon koostab taotluste pingerea ning esitab selle Teadusfondi nõukogule otsuse tegemiseks. Pingerida on kõigile järeldoktoritele ühine.
6.6. Teadusfondi nõukogu teeb otsuse projektide rahastamise/mitterahastamise kohta hindamiskomisjoni poolt koostatud pingerea ja soovituste alusel. Nõukogu otsus on lõplik.
6.7. Taotluste hindamise tulemustest teavitatakse taotlejaid 2011. a septembri lõpuks. Igale grandi taotlejale saadetakse ETISe kaudu teatis Teadusfondi nõukogu otsusest. Taotlejal on võimalik tema taotluse kohta kirjutatud retsensioonidega tutvuda ETISes, retsensentide nimesid ei avalikustata.

6.8. Kõik taotluste hindamisega seotud materjalid on konfidentsiaalsed seni, kuni nõukogu on langetanud rahastamisotsuse. Rahastamisele kuuluvad projektid avalikustatakse ETISes, Teadusfondi poolt rahuldamata jäetud taotlused on konfidentsiaalsed kuni arhiveerimistähtaja lõpuni, 31. detsembrini 2025. a.

7. Grandilepingu sõlmimine

7.1. Iga grandi kohta sõlmitakse grandi kestuse ajaks kolmepoolne grandileping Teadusfondi, partnerasutuse ja järeldoktori vahel.
7.2. Grandilepingus on ära toodud osapoolte vastastikused õigused, kohustused ja vastutus, sh järeldoktori töötasu suurus ja töölepingu kehtimise aeg.
7.3. Järeldoktoril, kellele on määratud grant kestusega 2 aastat, on võimalik taotleda grandi pikendamist ühe aasta võrra.

8. Järeldoktori grandi kasutamine

8.1. Järeldoktori grandi kasutamisel tehtud kulud on abikõlblikud, kui need on programmi „Mobilitas" tegevustega otseselt seotud ning vastavad programmi „Mobilitas" abikõlblikkuse tingimustele ja määrusele „Perioodi 2007-2013 struktuuritoetuse kulude abikõlblikkuse või mitteabikõlblikkuse määramise tingimused ja kord".
8.2. Teadusfond hüvitab järeldoktori grandi kulud partnerasutusele abikõlblike kulude osas vastavalt rakendusüksuse poolt heakskiidetud väljamaksetaotlustele.
8.3. Järeldoktori grandi kulude kohta koondtabelite ja kuludokumentide esitamise kord ja tähtajad sätestatakse partnerluslepingus.
8.4. Korraldused grandi kasutamiseks teadustöö kuludeks teeb järeldoktor kooskõlastatult juhendajaga. Järeldoktor kannab koos partnerasutusega vastutust grandi sihipärase ja korrektse kasutamise ning kavandatud uurimisprojekti sihipärase kulgemise eest.

9. Järeldoktori grandi kasutamise aruandlus

9.1. Järeldoktor esitab grandi kasutamise ja teadustöö aruanded Teadusfondile vastavalt grandilepingus toodud korrale ja tähtaegadele.
9.2. Partnerasutus osaleb programmi „Mobilitas" tegevuste aruannete koostamisel vastavalt partnerluslepingus ja selle lisades toodud korrale ja tähtaegadele.
9.3. Järeldoktori uurimistulemuste avaldamisel tuleb publikatsioonile (artiklile, raamatule, internetilehele jne) teha märge, et uurimus on läbi viidud Euroopa Sotsiaalfondi rahalisel toetusel, ning tuua ära vastava grandi number.
9.4. Sisulise vahearuande esitab järeldoktor, kellele määrati kaheaastane grant ja kes taotleb selle pikendamist. Vahearuanne esitatakse ETISe kaudu kolm kuud enne grandilepingu lõppemist. Grandi pikendamise otsuse teeb Teadusfond järeldoktori töö edukuse ja rahaliste vahendite olemasolu põhjal.
9.5. Järeldoktori grandi lõpparuanne esitatakse ETISe kaudu ühe kuu jooksul pärast grandilepingu lõppemist. Järeldoktori grandi lõpparuanne koosneb grandi kasutamise aruandest ja teadustöö tulemuste kirjeldusest.

10. Järeldoktori grandi taotluste hindamiskriteeriumid

10.1. Järeldoktori kavandatud uurimisprojekti teaduslik kvaliteet ja innovatiivsus

- Projekti uudsus ja potentsiaal uute teadmiste loomiseks;

- Uurimisteema aktuaalsus ning oodatavate tulemuste panus teaduse, tehnoloogia ja/või sotsiaalsfääri arengusse;
- Projekti läbitöötatus, kavandatud metoodika põhjendatus ning projekti teostamise plaani kvaliteet.

10.2. Järeldoktori kompetentsus

- Taotleja eelneva teadustöö kvaliteet ning tulemused ja potentsiaal kavandatud uurimisprojekti läbiviimiseks;
- Taotleja (rahvusvahelise) teaduskoostöö kogemused ja meeskonnatöö oskused;
- Taotleja potentsiaalne panus partnerasutuses tehtavasse uurimistöösse, projekti mõju taotleja teadlaskarjäärile ja teda arendavad aspektid.

10.3. Hinnang uurimisprojektile „Inimressursi arendamise rakenduskava“ prioriteetse suuna „Teadus- ja arendustegevuse inimressursi arendamine“ üldiste valikukriteeriumite alusel

- Projekti mõju prioriteetse suuna eesmärkidele, riiklikele ja valdkondlikele strateegiatele ja arengukavadele;
- Kavandatud uurimisprojekti teostatavus;
- Kavandatud uurimisprojekti mõju horisontaalsetele teemadele;
- Projekti läbiviimise majanduslik efektiivsus;
- Kavandatud uurimisprojekti jätkusuutlikkus.